

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 23.4.2020
COM(2020) 155 final

2018/0178 (COD)

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU

podle čl. 294 odst. 6 Smlouvy o fungování Evropské unie

týkající se

postoje Rady k přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady o zřízení rámce pro usnadnění udržitelného investování, 2018/0178 (COD), a ke změně nařízení 2019/2088 o zveřejňování informací souvisejících s udržitelností v odvětví finančních služeb

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU

podle čl. 294 odst. 6 Smlouvy o fungování Evropské unie

týkající se

postoje Rady k přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady o zřízení rámce pro usnadnění udržitelného investování, 2018/0178 (COD), a ke změně nařízení 2019/2088 o zveřejňování informací souvisejících s udržitelností v odvětví finančních služeb

1. SOUVISLOSTI

Datum předání návrhu Evropskému parlamentu a Radě (dokument COM(2018) 0353 final – 2018/0178 COD): 24. května 2018

Datum vydání stanoviska Evropského hospodářského a sociálního výboru: 17. října 2018

Datum přijetí postoje Evropského parlamentu v prvním čtení: 28. března 2019

Datum předání pozměněného návrhu: Nepoužije se

Datum přijetí postoje Rady: 15. dubna 2020

2. CÍL NÁVRHU KOMISE

V březnu 2018 předložila Komise ambiciózní akční plán pro financování udržitelného růstu¹. Cílem tohoto akčního plánu je mobilizovat soukromý sektor k transformaci na nízkouhlíkové a udržitelnější hospodářství, které účinněji využívá zdroje. Jak je nastíněno v akčním plánu, chybí jasná definice toho, co je „environmentálně udržitelné“, což momentálně představuje jednu z největších překážek pro zvýšení ekologických investic. Proto je jedním ze základních pilířů akčního plánu vytvoření společného systému klasifikace environmentálně udržitelných ekonomických činností, čili „taxonomie EU“. Za tímto účelem předložila Komise v květnu 2018 návrh nařízení², který měl tyto tři cíle:

- (1) poskytovat společně s investorem vhodné definice, na jejichž základě lze ekonomické činnosti považovat za environmentálně udržitelné;
- (2) umožnit koncovým investorům, včetně drobných investorů, směřovat kapitál na environmentálně udržitelné činnosti, neboť se těmito definicemi omezí rizika „lakování nazeleno“³; a

¹ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropské centrální bance, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Akční plán: Financování udržitelného růstu (COM/2018/097 final).“

² Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zřízení rámce pro usnadnění udržitelného investování (2018/0178 (COD)).

³ Pojmem „lakování nazeleno“ se rozumí praxe propagace produktů určité organizace, jejích cílů nebo politik jako šetrných k životnímu prostředí, i když k životnímu prostředí pravděpodobně šetrné nejsou.

- (3) zabránit roztržnění trhu vytvořením jednotného referenčního bodu pro investory, společnosti a členské státy při definování environmentální udržitelnosti pro investiční účely.

Taxonomie EU bude představovat společný jazyk, který investoři a společnosti mohou využívat k identifikaci investičních příležitostí pro projekty a ekonomické činnosti, které významně přispívají k cílům v oblasti klimatu a životního prostředí. To investorům a společnostem pomůže při transformaci jejich činností směrem k udržitelnosti. Taxonomie EU tak pomůže zvýšit soukromé a veřejné investice k financování transformace směrem k udržitelnosti v souladu s cíli Zelené dohody pro Evropu.

Taxonomie se zaměřuje na environmentálně udržitelné činnosti v těchto oblastech: zmírňování změny klimatu, přizpůsobování se změně klimatu, udržitelné využívání a ochrana vodních a mořských zdrojů, oběhové hospodářství, prevence a omezování znečištění a ochrana a obnova biologické rozmanitosti a ekosystémů. Do 31. prosince 2021 musí Komise zveřejnit zprávu o rozšíření působnosti taxonomie na další cíle udržitelnosti, včetně cílů sociálních.

Až bude taxonomie dokončena, usnadní rozvoj standardů a štítků pro ekologické finanční produkty. Bude rovněž tvořit nedílnou součást podávání zpráv týkajících se udržitelnosti finančními a nefinančními podniky. Jak bylo oznámeno v investičním plánu Zelené dohody pro Evropu⁴, bude taxonomie rovněž zohledněna v pokynech týkajících se monitorování klimatu a životního prostředí a posuzování udržitelnosti v rámci programu InvestEU⁵, které mají být zveřejněny v druhé polovině roku 2020. Kromě programu InvestEU bude Komise prostřednictvím obnovené strategie pro udržitelné financování, která bude zveřejněna v druhé polovině roku 2020, zkoumat, jak mohou subjekty veřejného sektoru taxonomii využívat, aby se dosáhlo konvergence standardů mezi soukromým sektorem a veřejnými subjekty a zajistilo se nejvhodnější využití kombinovaných finančních nástrojů.

3. PŘIPOMÍNKY K POSTOJI RADY

Postoj Rady odráží politickou dohodu, ke které dospěly Evropský parlament a Rada dne 16. prosince 2019. Komise tuto dohodu podporuje.

Politická dohoda zavedla několik změn, které se odchylují od původního návrhu Komise, též u těchto bodů:

1. Rozšíření oblasti působnosti nařízení:

Zaprvé politická dohoda stanoví pro EU dodatečnou povinnost používat taxonomii pro účely veřejných opatření, standardů nebo štítků, jimiž se stanoví požadavky na účastníky finančního trhu nebo emitenty v oblasti finančních produktů nebo podnikových dluhopisů, které jsou uváděny na trh jako „environmentálně udržitelné“.

Zadruhé všichni účastníci finančního trhu ve smyslu nařízení o zveřejňování informací⁶ budou muset zveřejnit, jak a do jaké míry investice, které tvoří základ jejich finančního produktu, podporují ekonomické činnosti, které jsou v souladu s taxonomií. Účastníci finančního trhu,

⁴ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: Investiční plán Zelené dohody pro Evropu (COM/2020/21 final).

⁵ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí Program InvestEU (COM/2018/439 final – 2018/0229 (COD)).

⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/2088 ze dne 27. listopadu 2019 o zveřejňování informací souvisejících s udržitelností v odvětví finančních služeb (Úř. věst. L 317, 9.12.2019, s. 1).

kterí si nepřejí zveřejnit soulad s taxonomií a následně si nepřejí uvádět svůj produkt na trh jako environmentálně udržitelný nebo jako produkt podobných vlastností, o tom budou muset učinit vysvětlující prohlášení.

Zatřetí velké finanční a nefinanční podniky, které již musí zveřejňovat nefinanční výkaz⁷, budou muset zveřejnit, jak a do jaké míry jsou jejich činnosti spojené s činnostmi, na něž se vztahuje taxonomie. To zahrnuje přibližně 6 000 podniků a skupin v celé EU. V souladu s pokyny, které jsou připojeny ke směrnici o podávání nefinančních zpráv, zahrnují příslušné klíčové ukazatele výkonnosti (KPI) obrát, kapitálové výdaje a provozní výdaje. V případě finančních společností mohou být různé klíčové ukazatele výkonnosti dále upřesněny v aktu v přenesené pravomoci, který má Komise předložit do června 2021.

2. Specifikace druhů ekonomických činností, které lze zohlednit pro způsobilost:

Politická dohoda zavádí dvě podkategorie environmentálně udržitelných ekonomických činností: *podpůrné činnosti* (použitelné pro všech šest environmentálních cílů) a *přechodové činnosti* (použitelné pouze pro cíl v oblasti zmírňování změny klimatu).

Podpůrné činnosti přímo umožňují, aby další činnosti významně přispívaly k jednomu nebo více environmentálním cílům. Byly zavedeny záruky pro předcházení lakování nazeleno. První z těchto záruk je, že podpůrné činnosti nemohou vést k „ustrnutí“ v aktivech, která ohrožují dlouhodobé environmentální cíle, a to s ohledem na ekonomickou životnost těchto aktiv. Druhou z těchto záruk je, že podpůrné činnosti musí mít podstatný pozitivní environmentální dopad na základě aspektů životního cyklu.

Transformačními činnostmi jsou činnosti: i) u kterých v současné době nejsou žádné technologicky a ekonomicky dostupné nízkouhlíkové alternativy ii) a které podporují transformaci na klimaticky neutrální ekonomiku způsobem, který je v souladu s omezením zvýšení teploty na 1,5 °C oproti úrovni před průmyslovou revolucí. Podobně jako u podpůrných činností byla zavedena řada záruk s cílem předcházet lakování nazeleno⁸. Tato podkategorie transformačních činností má význam pouze pro cíl v oblasti zmírňování změny klimatu.

3. Změny ustanovení, která se týkají konkrétních ekonomických činností:

Ze způsobilosti jsou výslovně vyloučeny činnosti v oblasti výroby energie z tuhých fosilních paliv.

Význam „energie neutrální z hlediska změny klimatu“ pro transformaci je uznán v bodě odůvodnění politické dohody, přestože odkaz na „energii neutrální z hlediska klimatu“ jako součásti cíle v oblasti zmírňování změny klimatu byl odstraněn. Komise byla požádána, aby provedla posouzení všech příslušných stávajících technologií při výběru činností, které lze považovat za „transformační činnosti“. V této souvislosti se ekonomické činnosti považují za „vázně poškozující“, pokud dlouhodobé odstraňování odpadů může způsobit významné a

⁷ To zahrnuje společnosti spadající do oblasti působnosti směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/95/EU ze dne 22. října 2014, kterou se mění směrnice 2013/34/EU, pokud jde o uvádění nefinančních informací a informací týkajících se rozmanitosti některými velkými podniky a skupinami (Úř. věst. L 330, 15.11.2014, s. 1).

⁸ Transformační činnosti i) musejí mít emise skleníkových plynů podstatně pod průměrem daného sektoru nebo odvětví; ii) nesmějí narušovat rozvoj a zavádění nízkouhlíkových alternativ a iii) nesmějí vést k ustrnutí v aktivech neslučitelných s cílem neutrality z hlediska klimatu.

dlouhodobé poškození životního prostředí. Znění politické dohody rovněž posiluje úlohu hodnocení životního cyklu při vývoji technických screeningových kritérií.

V oblasti spalování odpadů byl odkaz na „zamezení“ nahrazen výrazem „minimalizace“ spalování odpadů jako jeden ze způsobů, jak může ekonomická činnost významně přispět k transformaci na oběhové hospodářství. Nadto byl doplněn odkaz na zásady hierarchie způsobů nakládání s odpady. Zásada „vážně nepoškozovat“ výslovně stanoví, že způsobilé činnosti by neměly vést k významnému nárůstu produkce, spalování nebo odstraňování odpadů, a výjimku přiznává spalování nerecyklovatelného nebezpečného odpadu.

4. Prodloužení minimálních sociálních záruk

Politická dohoda přidává na seznam minimálních záruk tři mezinárodní dokumenty/pokyny v oblasti lidských práv:

- pokyny OECD pro nadnárodní podniky;
- obecné zásady OSN v oblasti podnikání a lidských práv a
- Mezinárodní listinu lidských práv.

5. Rozšíření členství a úkolů platformy pro udržitelné financování (dále jen „platforma“):

Politická dohoda rozšiřuje oblast působnosti platformy i její členství, aby mohla Komisi poskytovat poradenství v těchto dalších bodech:

- možná úloha standardů v oblasti udržitelnosti účetních standardů a standardů výkaznictví pro podporu uplatňování taxonomie;
- možná potřeba zlepšit dostupnost a kvalitu údajů;
- řešení dalších cílů v oblasti udržitelnosti, včetně cílů sociálních;
- fungování minimálních záruk a možná potřeba doplnit stávající požadavky;
- hodnocení a rozvoj politik udržitelného financování, též v otázkách konzistentnosti politiky.

V této souvislosti politická dohoda stanoví, že součástí složení platformy musí být tyto aktéři:

- Agentura Evropské unie pro základní práva,
- zástupci občanské společnosti,
- zástupci relevantních sektorů finančních a nefinančních podniků, včetně zástupců relevantních odvětví;
- odborníci s odbornými znalostmi v oblasti účetnictví a výkaznictví.

Platforma bude fungovat podle horizontálních pravidel Komise pro odborné skupiny⁹.

6. Zřízení skupiny odborníků z členských států

Politická dohoda vytváří skupinu odborníků z členských států, jejímž úkolem je poskytovat Komisi poradenství ohledně vhodnosti technických screeningových kritérií a přístupu

⁹ Rozhodnutí Komise ze dne 30. května 2016, kterým se zavádějí horizontální pravidla pro ustavování a činnost odborných skupin Komise (C(2016) 3301).

platformy. Tato odborná skupina bude fungovat podle horizontálních pravidel Komise pro odborné skupiny¹⁰.

7. Změny nařízení o zveřejňování informací

Politická dohoda zavádí cílené změny nařízení o zveřejňování informací. Účelem těchto změn je zejména ukotvit zveřejňování informací souvisejících s taxonomií ze strany účastníků finančního trhu v širším rámci pro zveřejňování informací souvisejících s udržitelností ze strany odvětví finančních služeb, jak je stanoveno v nařízení o zveřejňování informací. V této souvislosti byla provedena řada změn s cílem zmocnit evropské orgány dohledu k vypracování regulačních technických norem upřesňujících požadavky na zveřejňování týkající se taxonomie.

Navíc byl zaveden článek o zásadě „vázně nepoškozovat“. Tato změna zmocňuje evropské orgány dohledu k vypracování další regulační technické normy. Tato další regulační technická norma stanoví podrobnosti týkající se obsahu a prezentace informací týkajících se zásady „vázně nepoškozovat“ pro sociální a environmentální cíle. Zásada „vázně nepoškozovat“ ve vztahu k sociálním aspektům, jak je definována v nařízení o zveřejňování informací, by měla být v souladu s minimálními zárukami stanovenými v nařízení o taxonomii. Při provádění postupů pro dosažení souladu s těmito minimálními zárukami by společnosti následně měly uplatnit zásadu „vázně nepoškozovat“.

8. Harmonogram aktů v přenesené pravomoci

Komise bude muset přijmout akty v přenesené pravomoci, které budou obsahovat technická screeningová kritéria, pro oba cíle v oblasti klimatu do 31. prosince 2020 (použitelnost ode dne 31. prosince 2021) a pro ostatní čtyři environmentální cíle do 31. prosince 2021 (použitelnost ode dne 31. prosince 2022).

9. Přezkum

Politická dohoda rozšiřuje doložku o přezkumu, a pověřuje tak Komisi, aby při zveřejnění své zprávy zahrнула tato další témata:

- popsat ustanovení, která by byla zapotřebí k rozšíření působnosti taxonomie na jiné ekonomické činnosti, včetně neutrálních a environmentálně škodlivých činností;
- posoudit účinnost poradních postupů pro vypracování technických screeningových kritérií (sestavujících z platformy a skupiny odborníků členských států);
- zhodnotit plánovaný režim dohledu.

5. ZÁVĚR

Komise podporuje výsledky interinstitucionálních jednání, a může proto přijmout postoj Rady v prvním čtení.

¹⁰ Rozhodnutí Komise ze dne 30. května 2016, kterým se zavádějí horizontální pravidla pro ustavování a činnost odborných skupin Komise (C(2016) 3301).